

СССР УЗБЕКИСТОН

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети,
Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИКА БОШЛАГАН 25 июль 1971 йил, якшанба № 170 (15.040). Баҳоси 2 тийин.

А. Н. КОСИГИН ФРАНЦИЯ ЭКОНОМИКА ВА МОЛИЯ МИНИСТРИ ЖИСКАР Д'ЭСТЭН БИЛАН СУХБАТЛАШДИ

СССР Министрлар Совети-нинг Раиси А. Н. Косигин 23 июлда Франция экономика ва молия министри Валери Жиска-р д'Эстэн қабул қилди. Жис-кар д'Эстэн доимий совет — франсуз қўшма («катта») — миссиясининг VI сессиясида қатнашувчи франсуз делега-циясига бош бўлиб СССРга келган эди. Сухбат вақтида совет—фран-

«Космос-430» парвозда»

1971 йил 23 июлда Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши «Космос-430» учирилди. Йўлдош бортига кос-мик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган илмий аппаратлар ўрнатилган. (ТАСС).

УЛКАН ОДИМЛАР

СССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ДАВЛАТ ПЛАНИНИНГ 1971

ЙИЛ БИРИНЧИ ЯРМИДА БАЖАРИЛИШ ЯКУНЛАРИ ТЎҒРИСИДА

СССР МАРКАЗИЙ СТАТИСТИКА

БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари КПСС XXIV съезди қарорларини бажара бориб ва тўққизинчи беш йиллик биринчи йили планнинг муддатидан олдин бажариш учун социалистик мусобақани авж олдириб, ўтган ярим йил-ликда халқ хўжалигини ривожлантиришда, халқ фаро-вонлигини ва маданий турмуш даражасини оширишда ян-гидан-янгидан муваффақиятларга эришдилар.

I. САНОАТ

Маҳсулотни реализация қилиш ва буюмларнинг қўтчи-лик энг муҳим турларини ишлаб чиқариш ярим йиллик плани охирида бажарилиб, ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан саноат ишлаб чиқариши ҳажми 8,5 процент кў-пайди. Саноатда меҳнат унумдорлиги 7 процент ошди. Ярм йиллик планда кўзда тутилганидан 4,5 миллиард сўмлик саноат маҳсулоти қўл реализация қилинди.

Саноат энг муҳим тармоқларининг маҳсулоти 1970 йилнинг биринчи яримига нисбатан қуйидаги миқдорда кўпайди.

Электр энергетика	10 процент
Ўқилган саноати	6 процент
Қора ва рангли металлургия	6 процент
Химия ва нефть химияси саноати	11 процент
Машинасозлик ва металл қайта ишлаш	11 процент
Ўрмон, ёғочсозлик ва целлюлоза-қоғоз саноати	6 процент
Бинокорлик мате-риаллари саноати	8 процент
Ўқилган саноат	9 процент
Озиқ-овқат саноати	6 процент
Маданий-маиший ва рўзгор моллари ишлаб чиқариш	12 процент

Ярим йиллик планни ҳамма умултифок ва иттифоқ — республика саноат министрликлари ҳамда барча итти-фокдош республикалар охирида бажарди. Айрим министр-ликларга онд маълумотлар қуйида келтирилди.

Маҳсулот реализация қилиш ярим йиллик планнинг бажарилиш про-цент	1971 йил биринчи яримда	1970 йил биринчи яримга нисбатан	процент
СССР энергетика ва электрлаштириш министрлиги	102	110	107
Нефть саноати министрлиги	102	107	107
СССР нефтини қайта ишлаш ва нефть химияси саноати министрлиги	102	109	107
Газ саноати министрлиги	102	112	106
СССР қўмир сано-ати министрлиги	103	104	107
СССР қора металлур-гия министрлиги	102	105	106
СССР рангли метал-лургия министрлиги	101	106	107
Химия саноати министрлиги	103	112	109
Оғир, энергетика ва транспорт машинасоз-лиги министрлиги	101	107	106
Электр-техника сано-ати министрлиги	102	108	107
Химия ва нефть машинасозлиги министрлиги	102	111	110
Станоксозлик ва асбобсозлик сано-ати министрлиги	102	109	107
Приборсозлик, автоматла-штириш воситалари ва бошқа-рув системалари ми-нистрлиги	104	122	118
Автомобил саноати министрлиги	104	116	111
Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасоз-лиги министрлиги	103	109	108
Қурилиш, йўл ва коммунал машина-созлик министрлиги	102	111	109
Ўқилган саноат			

РСФСР	Украина ССР	Белоруссия ССР	Ўзбекистон ССР	Қозғоғистон ССР	Грузия ССР	Озарбайжон ССР	Литва ССР	Молдавия ССР	Латвия ССР	Қирғизистон ССР	Тожикистон ССР	Арманистон ССР	Туркменистон ССР	Эстония ССР
102	103	104	106	102	104	104	103	104	103	104	105	102	104	103
108	108	113	116	107	107	107	109	110	110	114	115	110	113	109

Умуман мамлакатда энг муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин.

Маҳсулот реализация қилиш ярим йиллик планнинг бажарилиш про-цент	1971 йил биринчи яримда	1970 йил биринчи яримга нисбатан	процент
РСФСР	102	108	107
Украина ССР	103	108	106
Белоруссия ССР	104	113	108
Ўзбекистон ССР	106	116	112
Қозғоғистон ССР	102	107	105
Грузия ССР	104	107	106
Озарбайжон ССР	104	107	107
Литва ССР	103	109	107
Молдавия ССР	104	110	106
Латвия ССР	103	110	109
Қирғизистон ССР	104	114	111
Тожикистон ССР	105	115	112
Арманистон ССР	102	110	107
Туркменистон ССР	104	113	111
Эстония ССР	103	109	109
Умуман мамлакатда энг муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин.			

Умуман мамлакатда энг муҳим маҳсулотларни ишлаб чиқариш қандай бўлганлигини қуйидаги маълумотлардан кўриш мумкин.

нинг химиявий воситала-ри — минг тонна:	79,6	96
таъсир қилувчи кучи 100 процентга айлантириб	142	97
ҳисоблаганда:		
шарти бирликларда:		
Кальцийлаштирилган сода — минг тонна	1869	103
Каустик сода — минг тонна	1008	105
Олтингургит кислотаси — минг тонна	6224	107
Пластмасса ва син-тетик смолалар — минг тонна	915	113
Химиявий тола — минг тонна	330	109
Автопокришлар — миллион дона	18,1	106
Турбиналар — миллион киловатт	9,3	107
Турбиналарга генераторлар — миллион киловатт	6,0	112
Ўзгариувчан ток электр двигателлари — миллион киловатт	19,1	106
Металл қирқиш станоклари: миллион сўмлик	516	109
минг дона	104	103
Жами металл қирқиш станоклари орасида: сонли программ бошқарув станоклари — дона	1075	157
Темирчилик-пресс машиналари: миллион сўмлик	132	108
Минг дона	21,2	102
Автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси приборлари, воситалари — миллион сўмлик	1676	118
Домна ва пулат қўйиш ускуналари — минг тонна	50,2	98
Прокат ускуналари — минг тонна	73,2	104
Нефть аппаратлари — минг тонна	71,8	108
Химия ускуналари ва уларга запас қисмлар — миллион сўмлик	222	113
Полимер материалларни қайта ишлаш ускуна-лари ва уларга запас қисмлар — миллион сўмлик	38,7	115
Тўқимачилик саноати учун технология ускуналари ва уларга запас қисмлар — миллион сўмлик	177	105
Озиқ-овқат, гўшт-сут ва балчиқ саноати учун тех-нология ускуналари ва за-пас қисмлар — миллион сўмлик	173	104
Магистрал тепловозлар: секция ҳисобидан	764	102
минг от кучи ҳисобидан	1940	102
Магистраль электровозлар: дона ҳисобидан	167	100,6
минг от кучи ҳисобидан	1268	99,7
Магистраль юк вагонлари — минг дона	31,3	113
Автомобиллар — минг дона	541,5	122
шу жумладан: юк автомобиллари	282,9	110
енид автомобиллар	235,0	144
автотроллар	23,6	99,6
Тракторлар — минг дона	235	104
Тракторларга запас қисмлар — миллион сўм	409	105
Трактор принциплари — минг дона	167	123
Қишлоқ хўжалик машиналари-жами — миллион сўмлик	1124	109
Қишлоқ хўжалик машиналари-га запас қисмлар — миллион сўмлик	127	102
Дон комбайнлари — минг дона	50,7	103
Минг дона: физик бирликларда	3,3	119
иқим қаторин қилиб ҳисоблаганда	5,6	100
Экспаваторлар — минг дона	16,6	108
Бульдозерлар — минг дона	18,5	113
Иморатбон ёғоч (қолхоз-лар тайёрлаган ёғоч бу ҳисобга қирмайд) — миллион куб метр	159	102
Қоғоз — миллион тонна	2,2	107
Картон — миллион тонна	1,3	108
Цемент — миллион тонна	49,3	106
Ингема термобетон — миллион куб метр	44	108
Иморатбон гишт — миллион дона	21	104
Шифер — миллион дона	3,1	107
Тома ёпиладиган юмшоқ материал — миллион квадрат метр	666	103
Дераза ойнаси — миллион квадрат метр	117	103

(Давоми 2-бетда).

БУГУН-СССР ХАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

Саҳалин ва Курил ороллари Ватани-мизнинг Тинч океандаги мустаҳкам таянчидир. Юқоридаги суратда сигналчи А. Ф. Журавков вахтада. Уртадаги суратда эса денгиз чегараси қўриқчилари коммунист капитан-лейтенант Ж. Зотов ва КПСС аъзоси-капитан-лейтенант Н. Галишниковни қўриб туриб-сиз. Ж. Зотов командирлик қилаётган кема уч йилдан буён «аълочи» унвони-ни қўлдан бермай келаяпти. Машиқ пай-ти. Пастдаги суратда денгиз десанти ту-ширилган манзара акс этирилган. Денгизчи пилотларнинг жаңговар техни-каси қирғоққа шошиляпти. (ТАСС фотолари).

ПЛАН БАЖАРИЛДИ

Бухоро областининг қатор рай-онлари йиллик ҳаёқ тайёрлаш планларини бажарди. Ромитанлик чорвадорлар 30,5 минг тонна де-ғал ҳаёқ, 2700 тонна беда пи-чани тайёрлашди. Ҳозирча жама-рилган ҳаёқ ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан бир ярм баравар кўп. Райондаги «Октябрь» 50 йилли-ги, «Ромитан» совхозлари, «Мос-кв», «Октябрь», «Ўзбекистон» колхозлари ва бошқа хўжаликлар-да бутун имкониятлар ишга соли-ниб, бир ярм-икки йиллик план миқдориде ҳаёқ тўпладилар, се-наж босириш топириги ошириб адо этилди. Свердлов район чорвадорлари ҳам маррари эгалладилар, қиш-лов жойларига салкам 2 минг тонна беда пичани босиб қўйил-ди. Т. НАЗИРОВ, «Совет Ўзбекистони» мухбири.

Матрос ва солдат, старшина ва сержант уртоқлар! Офицер, адмирал-ва генерал ур-тоқлар! Кемасозлар ва кема ремонтчилари уртоқлар! Ҳарбий денгиз-флотининг ветеран-лари уртоқлар! Бугун совет халқи, Куролли Куч-ларнинг жангчилари СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини байрам қи-ладилар. Бизнинг мамлакатимиз он-тиб революцияси, гражданлар уру-ши, ва Улуғ Ватан уруши қаҳрамон-ларининг шонли революцион ва жаңговар традицияларига амал қи-либ, денгизларда ҳамда океанларда Совет Иттифонининг ҳавфсизлиги ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги ўз бурчини шараф билан бажараётган Ҳарбий денгизчиларини шарафламиз. Бу йил ана шу традицион байрам КПСС XXIV съездининг тарихий қарорлари туфайли халқимизнинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати

СССР МУДОФАА МИНИСТРИНИНГ БУЙРУҒИ

1971 йил 25 июль № 151 МОСКВА ШАҲРИ Барча совет жангчилари ва ҳар-бий денгизчилар ҳам КПСС XXIV съездининг Куролли Кучларга берган юксак баҳосидан илҳомланиб, му-раккаб ҳарбий техника ва куролли кунт билан эгалламоқдалар, ўзлари-нинг жаңговарлиги маҳоратини тақо-миллаштирамоқдалар. Қисмларда ва ҳарбий кема-ларда социалистик мусо-бақа кенгайиб бормоқда, жаңговар ва сиёсий тайёргарлиги аълочили-рининг сафлари, класс мутахассисла-рининг сафлари ўсмонда. Шахсий

состав қўшинларининг «Жануб» маши-ларда маҳорат билан ҳаракат қи-лаётганлиги, ўзининг юксак маънавий, жаңговарлиги ҳислатларини намойиш қилди. Куролли Кучларнинг бошқа турларидаги жангчилар ва ҳарбий денгизчилар ҳам социалистик Ватан-нинг денгиз чегараларини ҳимоя қилиш юзасидан ўзларининг муқад-дас бурчини бажаришга доим тай-ёрдир. Сизларни умумхалқ байрами — Ҳарбий-Денгиз Флоти кунин билан табриқлайман ва кутлайман! Ҳарбий денгизчиларнинг жаңговар тайёргарлиги ва ҳушёрлигини оши-ришда, денгиз ва океан лоқодлариди жаңговар таълимин таъминлашти-ришда, ҳарбий интизомни янада мус-таҳкамлашда, социализм галабалари-ни ҳимоя қилиш вазифаларини ба-жаришда янгида-янгидан муваффақи-ятларга эришувларини тилайман.

Кемасозлик саноати ходимлари, нинг флотимизнинг замонавий ҳар-бий кемалар ва курол-прогрлар билан таъминлаш соҳасида муваффақият-ли меҳнат қилишларини тилайман. СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кунини нишонлаш учун БУЮРАМАН! Бугун, 25 июлда маҳаллий вақт билан соат 21 да Ватанимизнинг пой-тахти, қаҳрамон Москва шаҳрида, Иттифондош республикаларнинг пой-тахтларида, қаҳрамон шаҳарлар Ленинград, Волгоград, Севастополь, Одессада, қаҳрамон Брест қалъаси-да, флотлар ва флотилияларда бай-рам мушакбозлиги ўтказилсин. Яшасин совет халқи ва унинг шав-натли Ҳарбий-Денгиз Флоти! Халқимизни Ленин йўлидан ном-унизм сари олиб бораётган Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар! СССР Мудофаа министри Совет Иттифоқи Маршали А. ГРЕЧКО.

УЛКАНОДИМИР

(Бош 1-бетда).

Газламалар — миллион квадрат метр:		
ни газлама	3170	103
жуи газлама	335	106
энгир толасидан туқилган газлама	385	109
шойи газлама	594	106
Тикувчилик буюмлари — миллион сўмлик	8,4	107
Ички трикотаж — миллион дона	421	103
Устини трикотаж — миллион дона	222	111
Чарм пофазал — миллион жуфт	346	102
Ўшт (саноатда ишлаб чиқарилган) — миллион тонна	3,5	116
Колбаса маҳсулотлари минг тонна	1177	107
Озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари — миллион сўмлик	1006	95
Сариғ — минг тонна	460	104
Қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари (сутта айлан-тири хисобланган) — миллион тонна	10,5	103
Жирли пишлоқ ва бринза — минг тонна	235	102
Усимлик ёғи — миллион тонна	1,5	108
Кондитерлик маҳсулотлар — миллион тонна	1,5	99,8
Консервалар — миллион дона	3,3	109
Омухта ем — миллион тонна	14	114
Совун — минг тонна	656	86
Синтетик кир ювиш воситалари — минг тонна	248	107
Соатлар — миллион дона	20,8	105
Чинни — фаянс идишлар — миллион дона	318	113
Радио приёмник ва радиолар — миллион дона	4,3	113
Телевизорлар — миллион дона	2,9	85
Холодильниклар — миллион дона	2,3	112
Кир ювиш машиналари — миллион дона	2,2	83
Мотоцикл ва мотороллерлар — минг дона	436	105
Велосипедлар ва мотобелосипедлар — миллион дона	2,2	103
Мебель — миллион сўмлик	1,5	111

Ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 32 миллиард киловатт соат электр энергия, 12 миллион тонна нефть, 7,8 миллиард куб метр газ, 10 миллион тонна кўмир, 1,5 миллион тонна чуён, 2,7 миллион тонна пўлат, 1,5 миллион тонна қора металллар прокати, 42 миллион метр пўлат қувурлар, 3,8 миллион тонна (шарли бирликларда) минерал ўғит, 104 минг тонна пластмасса ва синтетик смола, 28 минг тонна химиявий тола, 41 миллион сўмлик металл қириш станоклари, 253 миллион сўмлик автоматлаштириш ва ҳисоблаш техникаси приборлари воситалари, 3,7 минг дона юк вагон, 96 минг дона автомобил, 92 миллион сўмлик қишлоқ хўжалиги машиналари, 2,9 миллион тонна цемент ишлаб чиқарилди. Рангли ва нодир металллар, нефть химияси ва нефтини қайта ишлаш маҳсулотлари, иморатбон ёғоч, қоғоз ва картон ишлаб чиқариш қўйилди.

Халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан қўйилди: ҳамма турдаги газламалар ишлаб чиқариш 197 миллион квадрат метр, тикувчилик буюмлари ишлаб чиқариш 572 миллион сўмлик, ички ва устини трикотаж ишлаб чиқариш 32 миллион дона, қаймоғи олинмаган сут маҳсулотлари ишлаб чиқариш 346 минг тонна, усимлик ёғи ишлаб чиқариш 114 минг тонна, консервалар ишлаб чиқариш 280 миллион дона, кир ювиш синтетик воситалари ишлаб чиқариш 16 минг тонна, радиоприймниклар ва радиолар ишлаб чиқариш 500 минг дона, холодильниклар ишлаб чиқариш 244 минг дона, мебель ишлаб чиқариш 143 миллион сўмлик қўйилди.

Саноат ишнинг техникавий-иқтисодий кўрсаткичлари яхшиланди. Электр станцияларида ёнлиқ сарфлаш 2 процент камайирилди; қора металлургияда домна печларининг фойдаланиш ҳақиқатини бир процент яхшиланди; цемент саноатида айланма печларининг соатлик иш унуми 5 процент ва тегириқларнинг соатлик иш унуми 3 процент қўйилди. Тўқимачилик саноати корхоналарида йиғириш ва тўқув ускуналарининг унумдорлиги ошди.

Саноат маҳсулотининг таънарихи пасайди. Умуман халқ хўжалигида ва унинг ҳамма тармоқларида фойда олиш ярим йиллик плани ошириб бажарилди. 1970 йилнинг биринчи ярмида нисбатан фойда олиш 10 процент, шу жумладан саноатда ҳам 10 процент ошди.

Саноатда ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошириш учун резервлардан ҳали ҳам тўлиқ фойдаланилмаётган. Ҳамма министриклар ярим йиллик плани бажаргани ҳолда корхоналарнинг бир қисми маҳсулотини реализация қилиш ва фойда олиш юзасидан белгиланган топшириқларни бажармади. Газ конденсати қазиб олиш, олтингусурт қислотаси, домна ва пўлат эритиш ускуналари, нефть аппаратлари, ви ва жуи газлама, чарм пофазал, озиқ-овқат бўладиган балиқ маҳсулотлари, сариғ, ва бошқа айрим турдаги маҳсулотларнинг ишлаб чиқариш ярим йиллик плани бажарилмай қолди; айрим жойларда маҳсулотнинг зарур турларини ишлаб чиқариш таъминланмади. Бир қанча саноат объектларида ишлаб чиқаришнинг лойиҳада белгиланган даражасига, маҳсулот таънарихи ва меҳнат унумдорлиги даражасига эришиш сўст бормоқда.

Илмий-тадқиқот, лойиҳалаш, конструкторлик таъминотлари ва саноат корхоналари халқ хўжалигини ҳамма тармоқларида фан-техника тараққиётининг эг муҳим проблемаларини ҳал этиш устидаги ишларини давом эттирилди.

Техникавий-иқтисодий ва эксплуатацион кўрсаткичлари яхшироқ бўлган саноат маҳсулотининг 500 талаб ортиқ янги турлари ўзлаштирилди ва қўллаш ишлаб чиқарила бошланди. Халқ хўжалигига 1,8 миллионга ортиқ янги ҳар раионализоваторлик таънарихи жорий этилди, бу эса ҳар раионали 1,6 миллиард сўми тежаб қилиш имконини берди.

Шу билан бирга айрим министрикларнинг баъзи корхоналари ва таъминотлари илмий тадқиқот ишлари ўтказиш ҳамда фан ва техника ютуқларини жорий этиш планини тўла бажармади.

II. ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ

Колхоз ва совхозлар қўлқамти дала ишларини уюшқоқлик билан ўтказдилар. Хўжаликларда белгиланган баҳорини бугунги оқинларини экиш плани ошириб бажарилди. Баҳорини бугунги, шол, қанд далага, пахта, қўнғабозар ва бошқа экишлар белгиланганидан кўпроқ экилди.

Мамлакатдаги барча қишлоқ хўжалик экинлари май-июни 206,8 миллион гектар бўлди. Сўғориладиган ва заҳи қўчирилган ерларда экин майдонлари қўйилди. Ҳамма жойда экинларни парвариш қилиш, пичан ўриш ва ем-хашак тайёрлаш ишлари олиб боришмоқда. Мамлакатнинг қўн районларида дон экинларини ўриб-йиғиб олиш қизиб буюрилди.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш орта борди. Колхоз ва совхозларда ўтган йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан сўст 8 процент, шу жумладан чўча сўсти 22 процент ва парранда сўсти 27 процент, сут бир процент, тухум 16 процент қўн тағйирланди.

Барча категориялардаги хўжаликларда чорвачилик маҳсулотлари давлат хариди қўйилганча бўлди:

Йилнинг биринчи ярмида

	1970	1971
Чорва ва парранда (тирик вазна) — минг тонна	5818	6446
Сут — миллион тонна	22,4	23,0
Тухум — миллион дона	10,9	12,7
Йилнинг биринчи ярмида чорва ва тухумни пландан таънарих харид қилиш юзасидан белгиланган ҳажмининг эътиборга олинган, план ошириб бажарилди. Сут ўтган йилдагидай, 618 минг тонна қўн харид қилинди. Аммо пландан таънарих харид қилиш бўйича олинган сут мўж-жалдан анча кам бўлди. Шу йилнинг биринчи ярмида давлатга сотиладиган чорванинг сифати яхшиланди; колхоз ва совхозлар қорамолнинг 90 процентидан қўнин жуذا яхши семиртириш ва ўртача семиртириш сотдилар. Қолхоз ва совхозларда маҳсулдор мол туғиш ва паррандалар сони 1 июлга қадар қўйилганча бўлди (мил-лион бош ҳисобидан):		
Қорамол — минг дона	73,0	76,7
Қўн — минг дона	24,2	24,8
Чўчалар — минг дона	44,5	51,0
Қўй ва эчкилар — минг дона	134,9	137,9
Паррандалар — минг дона	425,8	474,5

Аҳолининг шахсий ёрдамчи хўжаликларидан қорамол, қўй ва эчки туғиш 1971 йил 1 июлга қадар бутун мамлакатда таъминан ўтган йилга даражада бўлди; чўчалар сони 10 процент қўйилди.

Давлат ва колхозларнинг қишлоқ хўжалигини ривож-лантириш учун сарфлаган капитал маблағлари ишлар-нинг бутун комплекси бўйича 8,4 миллиард сўмни таъ-мин этди ва 1970 йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 11 процент орти.

Қишлоқ хўжалигининг моддий-техника базасини замон-вий техника билан муостахкамлаш давом эттирилди. Қишлоқ хўжалигига 152 минг трактор, шу жумладан 59 мингта ҳайдов трактори, 83 мингта юк автомобил ва иқтисодлаштирилган автомобил, 46 мингта қалла, ўриш қўмбайни, 4,9 мингта далага қазийдиган қўмбайни, силос-бон экинлари йиғиштириб оладиган 19 мингта қўмбайн, мақкажўхори йиғиштириб оладиган 3,1 мингта қўмбайн ва картошка қазийдиган 4,8 мингта қўмбайн, 3,3 мингта пахта териш машинаси, 26 мингта қаторли жатка, 105 мингта трактор пўлиги, 13 мингта ериш юза ҳайдайдиган машина (лушчилик), 95 мингта қўлқўлат, 79 мингта селка, 75 мингта қосилка, 36 мингта трактор панна-ҳаси, 24 мингта минерал ўғит соладиган машина, 30 мингта органик ўғит соладиган машина, 8,7 мингта гер-бицид-аммиак машинаси, 6,5 мингта ёғириш ёғириш ма-шинаси, 7,9 мингта прессбобришчи, 39 мингта унвер-сал юк ортиш машинаси, 25 мингта сут сўғиш установка-си, 12 мингта дон тозалаш машинаси ва кўп миқдорда бошқа машина ҳамда механизмлар етказиб берилди.

Қишлоқ хўжалиги 24,5 миллион тонна минерал ўғит ва 205 минг тонна озуқа фосфат олиди. Минерал ўғит етказиб бериш ўтган йилнинг биринчи ярмидаги нисба-тан 3,2 миллион тонна ва озуқа фосфати етказиб бериш 83 минг тонна қўйилди.

Қишлоқ хўжалигига техника, минерал ўғит ва озуқа фосфатлари етказиб бериш ярим йиллик плани ошириб бажарилди.

III. ТРАНСПОРТ ВА АЛОҚА

Транспорт барча турларининг юк обороти 1,9 трил-лион тонна-километрни ташкил этди ва ўтган йилнинг би-ринчи ярмидаги нисбатан 6 процент қўйилди. Транс-порт барча турларининг пассажир обороти 261 мил-лиард пассажир-километрни ташкил этди ва 5 процент қўйилди.

Транспорт турлари бўйича ярим йиллик планининг ба-жарилиши қўйилганча бўлди:

	1971 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши	1970 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши	1971 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши
Юк обороти — миллион тонна-километр	1.301	103	105
Темир йўл транспорти	66	99,5	102
Умумий фойдаланишдаги дарё транспорти	33	104	108
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти	157	103	117
Автокувур транспорти	1.492	102	105
Юк ташиниш — миллион тонна	140	102	103
Темир йўл транспорти	140	102	103
Умумий фойдаланишдаги дарё транспорти	1.915	103	107
Умумий фойдаланишдаги автомобиль транспорти	172	103	104
Нефть-кувур транспорти			

Денгиз транспорти чет элларда ва каботаж сузиб юк ташини ярим йиллик планини бажарди. Сузишнинг ҳамма турларида юк обороти ўтган йилнинг биринчи ярмидаги нисбатан 7 процент ва юк ташини 5 процент қўйилди. Шу билан бирга, кемаларнинг бекор тўхтаб туриши ва юксиз қатновчи ҳамон қўйилди.

Ҳаво транспорти пассажир обороти планини 101 про-цент, авиация ёрдамида ташинишнинг умумий ҳажми плани-нинг 99 процент бажарди. Пассажир обороти 1970 йил-нинг биринчи ярмидаги нисбатан 11 процент ва авиа-ция орқали ташинишнинг умумий ҳажми 9 процент қўйил-ди. Халқ хўжалиги тармоқларида авиациядан фойдала-ниш иш плани 109 процент бажарилди; бу ишларнинг ҳажми 13 процент қўйилди.

Темир йўл транспорти тошқўмир, қора, нефть маҳсу-лотлари, темир ва марганец рудалари, қора металл, ёғоч-тахта, цемент, минерал ўғит, қалла ташини ярим йиллик планини бажарди. Рангли металл рудалари ва олтин-гусурт хом ашёси, саноат хом ашёси ҳамда формовка ма-териаллари, дозалар шлаклар, флюслар, оғусеуорлар, метал конструкторияларнинг ташини плани бажарилмай қол-ди. Локомотив ва юк вагонларнинг ўртача сўткилиги ва умумдорлиги плани бажарилди. Ўтган йилнинг би-ринчи ярмидаги нисбатан ортиқ ва ташини таънарих ка-майдди. Подъезд йўлларда юк вагонининг ўртача тўх-та вақти қисқарди. Шу билан бирга саноат корхонала-рининг талайгина қисми тегириқларнинг белгиланган нор-мадан ортиқ вақт юк ортиб ва юк тушириб тўхтаб қоли-шига йўл қўймоқда.

Дарё транспорти қуруқ юк, нефть ва нефть маҳсулот-ларини, ёғоч-тахта ва ўтинни солларда ташини ярим йиллик планини бажарди.

Умумий фойдаланишдаги транспорт юк автомобилла-рининг умумдорлиги 5 процент қўйилди; айни вақтда ав-томобилларнинг юксиз қатновчи бўлганча қараганда бирмунча камайган бўлсада, бундай қатнов ҳамон қў-лигича қолмоқда.

Алоқа корхоналари (почта, телеграф, телефон, радио) маҳсулотининг умумий ҳажми 9 процент қўйилди; аммо ярим йиллик план бирмунча бажарилмай қолди. Транс-порт корхоналарида олинган фойда ўтган йил-нинг биринчи ярмидаги нисбатан 9 процент, алоқа кор-хоналарида 12 процент қўйилди.

IV. КАПИТАЛ ҚУРИЛИШ

Ўтган ярим-йилликда давлат капитал маблағлари ҳисо-бига қиммати 16,6 миллиард сўм бўлган асосий фондлар ишга туширилди. Бу эса таққослаб олганда нархларда ўтган йилнинг шу даврида ишга туширилган асосий фондларга нисбатан 4 процент ортиқдир.

Қурилишда қурилиш-монтаж таъминотларининг план-лаштириш ҳамда иқтисодий рағбатлантиришнинг янги систе-масига кўчириш давом эттирилди. Бу йил 230 та қурилиш-монтаж трести ва уйсозлик комбинатла-ри ҳамда бошқа таъминотлар планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига муво-фиқ ишланди. Бу таъминотлар бажарилганда пулрат иш-ларнинг ҳажми умуман халқ хўжалигида бажарилган-дан пудрат ишлари ҳажмининг 10 процентидан кўпрогини ташкил этди. Янги системага кўчирилган пудратчи таъминотлар таъминотланган объектлар бўйича ва иш босқичлари бўйича қурилиш ҳамда монтаж ишлари плани ва фойда планини янча ошириб бажарилди.

Халқ хўжалигининг барча тармоқларида янги ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Электр станцияларида янги миллион киловатт янги қувватлар ишга туширилди. Арманистонда Раздан ГРЭСи ва Грузияда Ингури ГРЭСи, Татаристонда АССРда 3-Козон ТЭЦи ишга туширилди. Ўзбекистондаги Абдул-латифов ГРЭСида ҳар бири 300 минг киловатт қув-ватли янги энергетика блокти ишга туширилди. Свердловск областидаги Рефтинск ГРЭСида шу хилдаги бир блок ишга туширилди. Молдавия ГРЭСида 200 минг ки-ловатт қувватли энергетика блокти муддатидан илгари иш бошланди.

Нефти қайта ишлаш ва нефть химияси саноатида, Херсон ва Кириш нефтни қайта ишлаш заводларида, Пермдаги нефтни қайта ишлаш комбинатида, Черкес, Лисичан ва Минералурезина-техника буюмлари завод-ларида ва Кременчук қурум заводида янги қувватлар ишга туширилди.

Қўмир саноатида Тула областидаги Шарий-Григ-ловский разрез, Кировград областида Светлопольск шахтаси ишга туширилди, қўмир саралаш фабрикалари-нинг қувватли оширилди.

Металлургия саноатининг қувватли анча қўйилди. Қора металлургияда Габриел-Сибирь заводида янги ирик домна печи, аглолент ва кокс батареяси қараганда комбинати-да домна печи ва дозалар шлак установкаси ишга туши-рилди. Соколовский-Сарбои ва Қочкарлар кон-саралаш комбинатларида темир-руда оқитишларини ишлаб чиқара-диган қувватлар қўйилди, Украинада «Родина» те-мир-руда шахтаси ишга туширилди. Рангли металлургия-да Кемерово кон-металлургия комбинати ва Ачинск, Чиниоэм комбинатида, Пазлолар ва Красноярск алюми-ний заводларида, Норильск кон-металлургия комбинати-да янги қувватлар ишга туширилди.

Химия саноати бўйича Литвадаги Ионас азотли ўғит комбинатида синтетик аммиак ишлаб чиқариш қувват-лар, Ўзбекистондаги Навоий химия комбинатида аммиак селитраси ва аммиак, Гродно химия комбинатида карба-мид, Константинский химия заводида олтингусурт қислотаси, Украинадаги Ровно азотли ўғит заводида, Су-хи химия комбинатида, Арманистондаги Алаверди мис-химия комбинатида, Новоомовскийда химия комбинати-да наустик сода, Белоруссиянинг Могилев синтетик тола комбинатида химиявий тола ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Машинасозлик бўйича Тольятти шаҳридаги Волжск автомобил заводидаги биринчи навбати, Хмельницкий-даги термолластавазмотлар заводи, Костромадаги авто-мат линиялар заводи ишга туширилди. Ишлаб турган ма-шинасозлик заводларининг қувватлари оширилди.

Бинокорлик материаллари ва қурилиш индустрияси саноат бўйича Кемерово областидаги Топкинский цемент заводида ва Арманистон ССРдаги Раздан кон-химия ко-бинатида янги технология линиялари Лисичанск ишлаб заводида янги қувватлар ишга туширилди, Смоленскда уйсозлик комбинати ва йиғма темир-бетон ишлаб чиқара-диган бошқа корхоналар ишга туширилди.

Енгил саноат, озиқ-овқат саноати ва гўшт-сут саноати-нинг қувватлари оширилди. Владивостокда чинни идиш-лар заводи, Бошқирдистондаги Чимша ва Литвадаги Ке-дди қанд заводлари, Ужгород ва Ворошиловградда қо-ғоз заводлари, Гурьев областининг Шевченко шаҳрида гўшт комбинати, Одесса областидаги Тарутинида пишлоқ заводи ва бошқа корхоналар ишга туширилди.

Қишлоқ хўжалигида давлат маблағлари ва колхозлар-нинг маблағлари ҳисобига қорамол боқилдиган 500 млнг ўринли, чўча боқилдиган 800 млнг ўринли, қўй боқила-диган бир миллиондан ортиқ ўринли ва парранда боқи-ладиган 8 миллион ўринли оғилхона ва паррандахоналар фойдаланишга топширилди. Давлат маблағлари ҳисобига 240 минг товуқ синадиган парранда фабрикалари қури-ли, деҳ қалқаш учун 893 минг тоннали янги элеваторлар ва 253 минг тоннали механизациялаштирилган дон ом-борлари, «Союзсельхозтехника» системасидаги таъминот-ларда йилга 7,2 мингта шарли ремонт қиладиган кор-хоналар, бир вақт ичда 55 минг тонна минерал ўғит, захарли химиятлар ва оҳақ материаллари сақланадиган омборлар фойдаланиш учун топширилди.

102 минг гектар суғориладиган янги ерлар фой-даланишга топширилди. 179 минг гектар майдондан иборат захаш ва боқоқ ерларнинг захини кочириш ҳам-да қарийб 2,5 миллион гектар йилқоларга сув чиқариш ишлари бажарилди. 75 минг гектар майдондаги суғориладиган ерларнинг мелiorация ҳолатини яхшилаш ва 46 минг гектар майдонда суғориш системаларини қай-та қуриш ишлари бажарилди.

Халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам янги кор-хоналар ва ишлаб чиқариш қувватлари ишга туширилди.

Сарфлаган давлат капитал маблағларининг ҳамми 31,8 миллиард сўмни ташкил этди. Бу — ўтган йилнинг би-ринчи ярмидаги нисбатан 8 процент қўн. Пудрат иш-лари ярим йиллик плани 104 процент бажарилди; иш ҳажми 10 процент қўйилди.

Айрим министриклар бўйича планининг бажарилиши ва пулрат ишлари умумий ҳажмининг ўсиш сўрватлари қўйилганча бўлди:

	1971 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши	1970 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши	1971 йилнинг 1-яр-мида бажарилиши
СССР Оғир индустрия корхоналари қурилиши министрилиги	102	108	
СССР Саноат қурилиши министрилиги	101	109	
СССР Қурилиш министрилиги	101	109	
СССР Қишлоқ хўжалик министрилиги	102	110	
Транспорт қурилиши министрилиги	105	110	
СССР Энергетика ва электрлаштириш министрилиги	105	108	
СССР Мелiorация ва сув хўжалиги министрилиги	106	115	
Газ саноати министрилиги	105	111	
СССР Монтанж ва маҳсул қурилиш ишлари министрилиги	111	109	
Колхозларда қурилиш таъминотлари бажарган иш-лар ҳажми 16 процент қўйилди.			

Қурилишда меҳнат унумдорлиги ўтган йилнинг бири-нчи ярмидаги нисбатан 5,7 процент ортиқ, қурилиш-монтаж ишлари таънарихи 0,7 процент камайди, пудратчи қу-рилиш-монтаж таъминотларининг фойдаси 16 процент қўйилди.

Пудрат ишлари плани умуман ошириб бажарилгани ҳолда, халқ хўжалиги ва саноатнинг бир қанча тармоқ-ларида асосий фондларини, ишлаб чиқариш қувватларини ишга тушириш юзасидан берилган топшириқлар бажарил-май қолди ва ажратилган капитал маблағлар тўла ўзлаш-тирилмади. Айрим қурилиш ва монтаж таъминотлари иш ҳажми меҳнат унумдорлиги, таънарихнинг камайиши ва фойда олиш юзасидан берилган планини бажармадилар.

V. ХАЛҚ МОДДИЙ

ФАРОВОНЛИГИ ВА МАДАНИЙ САВИЯСИНИ ОШИРИШ

Халқ хўжалигининг ишчи ва хизматчиларининг сови-ярий йил мобайнида ўрта ҳисобда 91,3 миллион кишини таъмин этди ва ўтган йилнинг биринчи ярмидаги нисба-тан 2,5 миллион киши анча 3 процент қўйилди.

КПСС XXIV съездининг беш йиллик план ҳақидаги Директиваларини бажариш юзасидан ишчи ва хизматчи-ларнинг иш ҳақини ошириш таъминотлари қўйла бошланди. 1971 йил 1 июлда бошлатиб темир йўл транспорти-даги ишчи ва хизматчилар иш ҳақининг минимал миқ-дори оғша 70 сўмгача кўтарилди бошланди. Айни вақтда ҳодимларнинг ўртача ҳақ оладиган категориялари ста-залари ва оқлавлари оширилмоқда. Мамлакатнинг бир қанча районларида совхозлардаги ва давлатга қарашли бошқа қишлоқ хўжалик корхоналари, сув хўжалиги, ўр-мон хўжалиги ва «Сельхозтехника» корхоналаридаги ма-шинист-тракторчиларнинг тариф ставкалари оширилди.

Ишчи ва хизматчиларнинг дўн баварларида оладиган ўртача ойлик иш ҳақи саноат 125 сўм бўлди ва ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 4 процент қўйилди. Иқтисодий истеъмол фондларидан берилдиган тўлов ва имтиёзлар қўйилган ҳолда иш ҳақи 1970 йилнинг би-ринчи ярмидаги 161 сўм ўрнига 168 сўм бўлди. Колхоз-чиларнинг меҳнатига ҳақ тўлаш 5 процент қўйилди.

Иқтисодий истеъмол фондлари ҳисобидан аҳолига бери-ладиган пул ва имтиёзлар 33 миллиард сўмдан ортиқ маблагни ташкил этди ва ўтган йилнинг биринчи ярмида-ги нисбатан қарийб 7 процент орти. Маю шу маблаг-лар ҳисобига аҳолига бепул ўқини, бепул медицина ёрда-ми, пенсия ва нафақалар ва социал таъминот бўйича бош-қа харажатлар, стипендияларни тўлаш, санаторийлар ва дам олиш уйларида б

Суратларда: (чапдан) Тошкент шаҳридаги 43-ва (ўнгда) «Таштекстильшвейтор»га қарашли 21-магазинларнинг илгор сотувчиларидан бир гуруҳи.

БУГУН — САВДО ХОДИМЛАРИ КУНИ

А. Тўраев фотолари.

БУГУН — СССР ҲАРБИЙ-ДЕНГИЗ ФЛОТИ КУНИ

ДЕНГИЗЧИЛАР

Сергей ГОРШКОВ,

СССР Ҳарбий-Денгиз Флотининг бш кўмондони, Совет
Иттифоқи Флот адмирали

вет халқи СССР чегараларининг дахлсизлигини, социализм галабаларини, тинчлик манфаатларини ҳимоя қилишни таъминлаш учун ҳамма чораларни кўрмоқдалар. Улар империалистик агрессорларни жиловлал турмуш асосий факторлардан бўлган совет Куралини Кучларини мустақамлаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилмоқдалар.

Куралини Кучларининг бошқа турли қаторида социалистик давлатнинг муқаддас чегараларини, социализм тинчлик манфаатларини ҳимоя қилиш учун куш-қувватларни, ҳозирги замон жанговар техникаси ва курали билан курашган совет Ҳарбий-Денгиз Флоти ҳам тараққий этмоқда.

Ана шу замонавий Ҳарбий-денгиз техникаси совет денгизчиларининг ишончли қўлларидан турибди. Ҳарбий денгизчилар тун-кун совет кемаларининг купина океан сувишларида қатнашиб, ўз мажоратларини тобора оширмоқдалар. Хар томонлама ғамхўрлик қилмоқдалар.

Жаҳон океанидаги совет флот кемалари империалистик агрессияни жиловлалга қодир бўлган реал кучдир. Ленин, совет кемаларининг жаҳон океанида турли империалистик қўзғувларга маъқул тушмапти. Улар совет кемаларининг океанларда сувишларининг мисқалда бузиб кўрсатишга ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг тинчлик учун аҳамиятини пастта уришга интилоқдалар. Империалистик ўз агрессия тadbирларини ниқоблашга хар гал уринганларидан, улар «Совет хавфи» тўғрисидаги афсонани тартирлашга ҳаракат қилмоқдалар. Чунки, совет Ҳарбий-Денгиз Флотининг Ғарб денгизидан турли тўғрисида хар хил тузурушлар қилмоқдалар.

Совет Ҳарбий кемаларининг океанларда сувишлари флот шахсий составининг профессионал сифати ва Ҳарбий мажоратларини, маънавий-психологик кўнкалларини юксалтиришнинг энг самарали методик, ҳақиқий мактаби бўлмоқда. «Океан»

ан» Ҳарбий-Денгиз Флоти машиналарида «Жануб» қўшиқ машиналарида совет офицерлари, старшина ва матрослари хар қандай оғир денгиз тўсиқларини енга билишда зўр Ҳарбий мажоратларини намойиш қилмоқдалар. Империалистик агрессия ва авантюраларнинг олдини олишда катта омил бўлган совет Ҳарбий-Денгиз Флоти интeрнационал алоқаларини, барча тинчликсевар халқлар билан дўстлик ва тинчлик ишларини мустақамлашмоқда. Нейинги йилларда совет Ҳарбий кемалари Европа, Африка ва Осиё мамлакатларига ўтлаб расмий визит қилдилар. Ҳамма ерда уларини самимий, дўстлар, Октябрь Ватанининг муносиб вакиллари сифатида қабул қилдилар. Совет денгизчилари жонжон қирғоқларидан узоқда биринчи социализм мамлакатлари тўғрисида ҳақиқатни айтмоқдалар. Чунки, чет элларда мамлакатимизда бўлган революциониятнинг ўзгаришларига, совет халқи тарихи, маданиятига бўлган қизиқиш йилдан-йилга ошмоқда.

Бу йил совет кемалари Эфиопия ва Францияга бўлдилар. Дания, Норвегия ва Нидерландияга борини тўғрисида келишилган. Ҳа навбатда совет денгизчилари ҳузурида Нидерландия, Франция, Дания денгизчилари меҳмон бўлдилар. Сентябрь ойида Норвегия кемалари келиши кутулади. Бундан ташқари Швеция ва Франция билан Ҳарбий-денгиз делегацияларини ўзаро алмаштириш планлаштирилмоқда. Булар совет халқининг бошқа мамлакатлар халқлари билан дўстлигини мустақамлашга, уларнинг ҳам-жизияларини ривожлантиришга имкон беради. Давлатимизнинг тинч-тотув яшаш тўғрисидаги сифатини тасдиқловчи далил бўлиб, халқаро вазиятни юмшатишга хизмат қилади.

Айниқса Варшава шартномасида қатнашган социалистик мамлакатларнинг флоти билан совет Ҳарбий-Денгиз Флоти ўрасида мустақам дўстлик алоқалари ўрнатилган. Варшава

шартномаси ташкилоти НАТО Ҳарбий блокидан фарқи ўлароқ ўз халқларининг социалистик галабаларини ҳимоя қилишни, тинчлик ишлари ҳимоя қилишни мақсад қилиб олган. У ҳақиқий мулофаз иттифоқи бўлиб, унинг иштирокчилари ҳеч кимга хавф солаётгани, бошқаларнинг терроризмининг даъво қилаётгани йўқ ва бошқа мамлакатларнинг ички ишларига аралашмаётганлар. Ленин, уларнинг куралини кучлари империалистларнинг босқинчилик интилоқларига зарба бериш учун ягона сафда хар дом шай турибди.

Социалистик ҳам дўстлик мамлакатлари кенг таъриба алмашмоқдалар. Ҳамкорликда машқлар ва машғулотлар ўтказмоқдалар. Шундай қилиб, шахсий составнинг жанговар мажоратини ошмоқда. Кема ва қисмлар Ҳамкорликда харакат қилиши ўрганилмоқдалар. Иттифоқдош флот денгизчиларининг дўстона алоқалари кенгаймоқда ва тараққий этмоқда. Уларнинг ўзаро бир-бирларини тушунишлари ва жанговар дўстликлари мустақамлашмоқда. Варшава шартномаси мамлакатларни куралини кучларининг ҳамкорликда ўтказган кейинги йилги машқларидан бири «Куралини дўстлик» шорни остида ўтказилди.

Совет денгизчилари ўзларининг СССР Ҳарбий-Денгиз Флоти кучи аъзаваши байрамлари бу йил бутун совет халқи КПСС XXIV съезди тарихий қарорларини амалга ошириш учун қатъий бел болаганлар. Бундан кўтариб олмоқдалар. Ватанимиз келажак учун юксак заъсуллатини ҳис этган денгизчилар жаҳонда биринчи социалистик давлатнинг мулофаз куралини янада ошириш ишлари бутун куч ва имкониятларини сарфлайдилар. Совет Ҳарбий денгизчилари съезд олди мусобақасида эришган муваффақиятларини янада мустақамлаш ва кўпайтиришга аҳд қилганлар. Улар ўзларига хос сийсий кўнкам ва қўқур Ҳарбий билимга таяниб, ўз эътиборларини жанговар тайёргарлик, ҳушёрликни мунтазам ошириш, Ҳарбий интизоомни мустақамлашга, курали ва техникадан янада самарали фойдаланишни ўрганишга қаратмоқдалар.

Совет Ҳарбий денгизчилари океан кенгликлари ва қавада, база ва штабларда — қасрда бўлмасинлар хар дом Ватан олдидаги ўз фарзандлик бурчларини охиригача бажариш учун, халқлар хавфсизлиги ва тинчлигини мустақамлаш учун шай бўлиб туришмоқда.

ХИЗМАТИНГИЗДАМИЗ

Бугун мамлакатимиз савдо ходимлари ўз байрамлари — шонлаётдилар. Байрам бу йил КПСС XXIV съезди қарорлари туфайли совет халқининг меҳнат ва сийсий кўтаришларини ниҳоятда ошган бир пайтда ўтмоқда.

Республикамиз кооператорлари ҳам барча меҳнаткашлар қаторида тўққизинчи беш йилликнинг биринчи йили вазиқларини муваффақиятли бажаришга интилоқдалар. Ярим йиллик товароборот плани орғи билан бажарилади. Бу йил ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан республикамиз қишлоқ аҳолисида 89 миллион сўмлик энг озиқ-овқат маҳсулотлари ва саноат товарлари сотилди. Айниқса, қишлоқ меҳнаткашларининг турмуш малайяларини юксалтирувчи товарлар сотиш кўпайди. Кейинги беш йил мобайнида қишлоқ меҳнаткашлари меъбел 1,5 баравар, радио товарлар 85 процент, ёғоч материаллари 2 мартадан кўпроқ, соатлар 2 марта, холодиқликлар 2,5 марта кўп харид қилишди. Қишлоқ жойларда кўпгина янги замонавий магазинлар, охоналар, ресторандар, кафедрлар, холодиқликлар, савдо базалари, савбоз, картош омонборлари қурилиб, ишга туширилди. Улар замонавий эс-бобусуш ва механиклар билан жиҳозланган. Ҳўнаобод, Шўрчи, Юқори Чирчиқ ва Янгийўл районларида, Чимбой, Кегайли ва бошқа аҳоли яшайдиган пунктларда қурилиб фойдаланишга топширилган йирик универсал магазинлар қишлоқлар ҳўсига-ҳўс кўшиб турибди.

Кооперациянинг моддий-техника базасини ривожлантиришда партия ва совет органлари катта ердан бермоқдалар. Баъзи областларда колхоз ва матлубот кооперацияси билан ҳамкорликда савдо ва умумий оқатланиш корхоналари қурилиши амалга ошириш планлари ишлаб чиқилди. Бундай таъриба Тошкент, Фарғона, Қатнадар ва бошқа областларнинг қатор районларида кенг ёйилмоқда. Фақат ўтган йилнинг ўзида колхозлар кучи билан 100 дан ортққ магазин, умумий оқатланиш корхоналари қурилади.

Партиямиз XXIV съезди матлубот кооперацияси олдида муҳим вазиқларини қўйди. Кооператорлар, пахтакорлар, қорвадорлар, қишлоқ меҳнаткашларининг куч сайин ўсиб бораётган талабларини янада тўла-қондорлиқ учун курашишлари лозим. Шунингдек, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини сотиб олишни ташкил этиш, уларни қайта ишлашни янада яхшилашлари зарур.

Коммунистлар ва комсомоллар ўз зиммаларидаги мажбуриятларини бажариш, дала меҳнаткашларига ғамхўрлик қўрсатишда алоҳида налуна кўрсатмоқдалар. Ортиқчиликда район матлубот жамияти, Бўз район матлубот жамияти, Оққўрғон район матлубот союзи нон комбинати, Ромитан райондаги Янгибозор матлубот жамияти, Кузов район матлубот жамияти сингари коллективларнинг аъзолари ана шулар жумласидандир.

Партия ва ҳукуматимиз матлубот кооперацияси ходимларининг меҳнатини юқори баҳоламоқда. Шу йил июль ойида

республика кооператорларининг катта гуруҳи Совет Иттифоқи ордени ва медаллари билан мукофотланганлиги бунинг ерқин далилидир. Савдо ходимлари кўни арасида матлубот кооперацияси ходимларидан 30 киши «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган савдо ходими» деган номга сазовор бўлади.

Ҳеч шубҳа йўқки, республикамиз кооператорлари партия ва ҳукуматимизнинг оталарча ғамхўрликларига жавобан бундан буён ҳам ўз олдларидан вазиқларини шараф билан бажариладилар.

Кооператорларнинг кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари ва маънавий шарафлари ҳақида ҳам алоҳида ғамхўрлик қўрсатиладилар. Хар йил кўплаб ходимларимиз уй тўйлари ўтказмоқдалар. Кейинги беш йил мобайнида кооперация ходимлари учун 19 минг неадрат метр уй-жой қурилади. Тошкент областида ажойиб дам олиш уйи бор. Бу ерда хар йил 2 мингдан ортққ киши ҳордиқ чиқармоқда. Бундан ташқари юзлаб ходимларимиз ва уларнинг оилалари «Центросоюз»га қарашли санаторий ва дам олиш уйларида даволанмоқдалар ва ҳордиқ чиқариладилар.

Республикамиз кооператорлари бундан буён ҳам қишлоқ меҳнаткашларининг куч сайин ўсиб бораётган талаб ва эҳтиёжларини қондириш, партия XXIV съезди қарорларини амалга ошириш учун бутун куч ва имкониятларини ишга соладилар ва фидокорона меҳнат қиладилар.

З. СИРОЖЕВ,
«Ўзбекистон» правления раисининг ўринбосари.

Янгилик қанот ёзди ХАРИДОР ҳузурида

Бир кун маҳалламизга мотороллер минган ўсирига йитиб келиб, савдо ходими шаънига бирор марта доғ туширгани йўқ. Бир неча йилдан буён Алижон ака сурункасига магазин мудири бўлиб келатди. У Андижондаги 3-пахта тозалаш заводи қошидаги магазинда ишлаган кезларида оқса савдо қилиш ташаббусини бошлаган эди. Ўтган ўн бир йил давомида бу ташаббус қанот пайдо қилди. Андижон области чегарасидан чиқиб, республика миқдосда кенг тарқалди. Москва, Ленинград, Киев Львов, Челябинск савдо ходимлари андижонликлар методини маъқул топдилар ва улар ҳам завод-фабрикаларда кўча дўконлар ташкил қилдилар.

Оқ фарғу тулган сотувчи Алижон Рустановнинг қўлида кўчага тегмайдилар. Ким ишимни сўраса, дарров олиб беради. Салкам бир соат давомида кўчани ишчилар оқатланиб бўлишди.

Сотувчи йигит Андижондаги «Ешил» магазинида ишлайди. Бу йирик савдо ташкилотининг доғуриг кетган, Магазинда кўча савдо ташкил этилган бўлиб сотувчилар тез-тез харидорларнинг меҳмонин бўлиб туриладилар. Цехлар ва аҳоли ҳордиқ чиқарадиган жойларга бориб савдо қилишни мамлакатимизда биринчи бўлиб бошлаган берадиганлар ҳам шулар.

«Андижон савдо усули» деб ном олган бу ажойиб ҳаракатнинг ташаббускорини совет савдо хизмати аълочили Алижон

Сиддиқовдир. Йигирма уч йилдир, у эл хизматида. Бу давр ичида савдо ходими шаънига бирор марта доғ туширгани йўқ. Бир неча йилдан буён Алижон ака сурункасига магазин мудири бўлиб келатди. У Андижондаги 3-пахта тозалаш заводи қошидаги магазинда ишлаган кезларида оқса савдо қилиш ташаббусини бошлаган эди. Ўтган ўн бир йил давомида бу ташаббус қанот пайдо қилди. Андижон области чегарасидан чиқиб, республика миқдосда кенг тарқалди. Москва, Ленинград, Киев Львов, Челябинск савдо ходимлари андижонликлар методини маъқул топдилар ва улар ҳам завод-фабрикаларда кўча дўконлар ташкил қилдилар.

Омилдор савдо ходимининг номи энди бутун республикада оғизга тушган. Уни ҳақиқий эл хизматкорини дейишди. Беш йилдир, у биз оқорда таърифлаган «Ешил» магазини мудири.

Алижон акадан «Андижон савдо усули»нинг афзалликлари сўралди.

— Биз Андижондаги меъбел, пойфазал ва Володарский номли тикувчилик фабрикаларида ҳамда аҳоли ғамхўр ашайидиган жойларда кўча савдо пунктлари ташкил этганмиз. Бунинг

фойдали томонлари кўп. Энг биринчиси, ишчилар учун катта қўлақлик туғилди. Иккинчиси, савдо-сотиқ қилишиб кетди. Магазинда ишловчи хар бир сотувчи бир ойда ўртача 5 миң сўмлик савдо қилса, цех ва уйларида бориб савдо қилган ходимларнинг хар бири 15-17 миң сўмга етказиб савдо қилипти. Шунинг учун ҳам маънавий-материал оқатланишга охириб бажаришмоқда. Етти ойлик план муздатдан илгари 24 июлда тўлди. Бу давр ичида 845 миң сўмлик савдо қилинди.

Энг қувончлиси шуки, 1970 йилда икки марта Ўзбекистон ССР Савдо министрлиги ва касса союзулар республика советининг биринчи даражали дипломи ва 5 марта пул мукофоти олишга муваффақ бўлди. Магазин коллективини еш сотувчилари совет савдо ходими деган юксак номин қадрлади, ўз касбинини шарафлаш руҳида тарбияламоқда. Магазинда сотувчилар ҳисоб-китобида смена топшириладилар. Ғаро ишонч асосида уюштирилган бу усул коммунистчасига яшаш ва меҳнат қилишнинг асосий белгиларида бирдир. Магазиннинг тўрт бўлимини коммунистик меҳнат бригадаси, 23 ходима коммунистик меҳнат зарбдори унвони берилган. Икки сотувчи совет савдоси аълочили, деган номга муассас бўлган.

Муножаатхон Расулова, Жонон Раҳмонова, Обиджон Юсупов, Ҳосиятхон Ишоновна сингари сотувчилар энг юксак мукофот — халқнинг тин юракдан айтган «раҳмат»га сазовор бўлмоқдалар.

А. ҚУРОНБОВЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ИШЧАН КОЛЛЕКТИВ

Ўз сафида 2 миң 100 дан ортққ кишини бирлаштирган пойтахтдаги Меҳнат Қизил Байроқ ордени Марказий унинг вермаг коллективи Савдо ходимлари кўни меҳнатда юксак кўрсаткичларга эришган ҳолда кўтиб олдилар. Коллектив аъзолари ярим йиллик товар оборот планини 105,5 процент адо этиб, аҳолига 61 миллион сўмлик товар сотдилар. Бу планда 3 миллион 100 миң сўм ошқидир. Ўтган йилнинг шу давридаги нисбатан 4 миллион 300 миң сўмлик товар кўп сотилди. Иқтисод ва тежамкорликка риъз қилиш натижасида корхона рентабеллиги янада тараққий этди.

Муомаладаги чиқимларни иқтисод қилиш натижасида ярим йил мобайнида 79 миллион сўм маблаг тежалди. Ҳаммаси бўлиб ярим йил мобайнида 1 миллион 646 миң сўм ёки, бошқача қилиб айтганда, пландагидан 312 миң сўм кўп фойда олинди. Шундай қилиб, илгор коллектив аъзолари ўз зиммаларидаги асосий социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар.

Коллектив аъзоларининг бундай улкан муваффақиятларини кўлга кiritишда харидорлар қалбига йўл топган сотувчиларнинг ҳиссаси катта. Эркеклар кийимлари бўлимининг бошлиғи, Ленин ордени Махмуд Хакимов, пар-

дос андаз товарлари бўлимининг мудири Ленин ордени Андиқас Гусев, хўжалик идишлари бўлимининг бошлиғи, Меҳнат Қизил Байроқ ордени Рихсибой Акбаров, сотувчилардан Тўра Абдурахмонов, Акмал Хайдаров, Людмила Сингеева, Ҳамдам Мирзамонов сингари коллектив фахри ҳисобланмақдалар.

Ишчан коллектив янги беш йилликда савдо маданиятини янада кесалтириб, товар оборот хажмининг 1,4 марта кўпайтиришга, 1975 йилга бориб 165 миллион сўмлик савдо қилишга аҳд қилганлар.

М. МИРЗАМУҲАМЕДОВА.

АХБОРОТ

ХАР ТОМОНДАН
ЕЗАДИЛАР

ОМАДИ КЕЛГАНЛАР

Наттақургон районидан: Энгелс номи колхоз аъзоси Ҳамдам Хамроев, Қизилтепа районидан (Бухоро области) «Меҳнат-роҳат» колхозини аъзоси Маликхон Абдуллоевларини хамхўрликлар омади келган йилларга дейишмоқда.

Ҳа. шундан: Х. Ҳамроев 1971 йил пул-буюм лотереясининг 25/13342. М. Абдуллоев аса 112/17046 билетларига «Москвич-412» машинасини ютиб олдилар.

И. РУСТАМОВ,
И. ҲАМРОЕВ.

ИЛГОР БИЛИМ ЮРТИ

Тошкентдаги 4-унавар мактаби талабаларининг ўқиб-даш олиши, меҳнатни илмий асосда ташкил қилганини, ўқиб-дашларининг илгор таърибалар асосида олиб бориладигани маълум. Бу ҳақда Москвадаги Ҳалқ хўжалиги ютуқлари нурғазмасида ташкил қилинган ҳунар-техника таълими павилионига тўпланган материаллар ҳимоя қилди.

Б. ДУХНЕВИЧ.

ЯШИЛ ҚИШЛОҚ

Андижондан Ўшга қараб кетганнингизда кузга ташланган кўм-кўн яшил қишлоқ «Завроқ» деб аталади. Ма на шу ерда ҳозир андижонлик нурчиларнинг 200 фарзанди «Энергетик» пионер лагерида, маорифчилар ташкил қилган «Чайна» пионер лагерида 500 ўғил-қиз илорини дам олмақда.

Ж. ТУСДНЕВ.

Ажас савдолар

«ЮБИЛЕЙ»НИ КУТИБ...

Шу кунларда Оққўрғон районини марказида байрам қайғити. Одамларнинг юриш-туриши ҳам, руҳи ҳам ўзгача. Айниқса, районнинг марказий касалхонаси ва поликлиникаси хизматчилари қаламдадан ўт чагнаб қолган. Бу бежиз эмас. Яқинда районнинг қок марказида замонавий касалхона ва поликлиника бинолари қурилиши бошланганга беш йил тўларкан. Улар шу кўни нишонлашмоқдалар.

Ҳозиргача ана шундай биноларнинг бир йилда, жуда босса икки йилда қурилиб битганини кўрганлар кўп. Ленин салкам беш йил қурилганга шўхил бўлганлар жуда кам топилади. 240 ўғил-қиз касалхона, 500 меҳмонни қабул қилишга мўжлавланган поликлиника биносининг дойхаси ва чизмалари 1967 йилдаёқ тайёрланган эди. 1966 йилда Тошкент области қишлоқ қурилиш трести бу ишга бош пудратчи бўлди.

Шундан буён қурилиш «давом этиб» келаяпти. Биноларнинг пойдевори аудилик билан ётқизилган эди. Орадан кўп ўтгани йўқ. Ишнинг суръати дами чиқиб кетган қоптондек бўшашди. Қолди. Пудратчи ташкилотларнинг бинокорлари бу ерга ҳафта, ўн кунда бир «сайр»га келиб кетадиган бўлиб қолди. Қурилиш бошлангандан буён бирор ой ёки квартал йўқки, иш пилани бажаришга бўлиш. Ўтган йилнинг охирида иш анча жонлангандек сезилди. Касалхо-

на ва поликлиника қурилишини 1971 йилнинг биринчи кварталда битириб ташлаймиз деб тантанали ваъда беришди. Ленин куруқ ваъда билан иш битаришди. Бу ваъда ҳам ваъдалигича қолди. Негиз десангиз, «астойдил» ишлаган 20-механизациялашган кўчма колонна шу кварталда иш топширишга 23 процент, 7-механизациялашган кўчма колонна 30 процент, Тошкент области механизациялаш божармаси эса беш-йўғи 50 процент бажариб, ҳолос. Қурилышда иштирок этаяётган қўлчан ташкилотлар ҳам бу соҳада улардан «орқада» қолмашди.

Бўлган воқеа шу. Лекин бизни бир нарсга ташвишга соляпти. Тантанана бинокорларни, уни кураётган ташкилотларнинг бошлиқларини ҳам айтсамки, қия, е айтмасамкиман? Хар ҳолда келишса яхши бўлармиди Бу қурилатган «юбилей»ни аниқлаб олармиди? Ёки ана жавоб беролмай мўм гишлаб қолшса, шундай «кўтулур кун»да «меҳмонлар»нинг дилига озор етса қандай бўларкин? Қурилишнинг бутунлай ташлаб кетиб қолшмасмикин? Шунисига ҳайронмиз.

Л. БЕКНАЗОВА,
Э. ШЕРБОВЕВ,
З. АЗИМОВ,
А. НОРБЕКОВА
мединья ходимлари.

КИМ ҚАНЧА СЕНА Ж ТАЙЁРЛАДИ

Андижон, («Совет Ўзбекистони» мухбиридан). Область районларида кўн бедани султиб, сенам тайёрлаш жадал суръатлар билан олиб боришмоқда. Юзлаб машиналар ва агрегатлар шу мақсад йўлига сафарбар этилган. Хар колхозлар ва совхозлар сенам тайёрлаш йиллик плани бажаришга ҳақида рапорт бермоқдалар. Шу кунгача область хўжалиқларида 27 миң тонна юқори сифатли сенам тайёрланди. Ленин, Москва, Андижон районларининг қорвадорлари бу рақад олдинда бормоқдалар.

УРГУТ. Райондаги «Ленинград» колхозини қорвадорлари гўшт, сут этиштиришнинг кўпайтиришнинг муҳим омил сенам бостиришнинг тежамли билан давом эттирмоқдалар. Шу кунгача уларга 400 тонна юқори сифатли кўн беда босилди. Бу муҳим ишда уттиздан ортққ машина ва транспорт воситалари ишлатмоқда. Абдуқадир Расулов, Ҳамид Хайдаров уртоллар бошчилиги қилаётган ем-хашак тайёрлаш бригадаларининг аъзолари кўниин топширишнинг 150-160 процентга етказиб адо этмоқдалар. Хўжалиқда яна 400 тонна сенам бостириш тadbирлари кўриладилар.

Манкамхўри ҳам силособ бўлиб қолди. Силосқоналар шайлаб қурилди. Бу йил бултургига нисбатан 3000 тонна кўп силос бостирилади.

ПАХТАКОР. 650 гектар майдондаги беда икки марта ўриб олинди, уларга 260 тонна сенам босилди ва йиллик план бажарилиб, Умдан ташқари 1540 тонна беда пичани гарамлаб қурилди. «Пахтакор» совхозини қорвадорлари бир мавсумда бир ярим йиллик норма миқдоридан сенам бостириш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар.

А. ЭШМУРОДОВ.

ЯНГИЛИКЛАР ХАБАРЛАР ВОҚЕАЛАР

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

СУДАНДАГИ АХВОЛ

ХАРТУМ, 23 июль (ТАСС). Судан Революцион кенгашининг раиси Жаффар Нимейри Омдурман радиоси орқали гапирди. Судан ҳукумати мамлакатнинг иқтисодий ва бошқа соҳаларда радикал ўзгаришларни амалга оширишда давом этади, деди. У давлат тўғрисидаги широкчилар қаттиқ жазоланадилар, шу жумладан коммунистлар ҳам жазоланадилар деб таъкидлади.

Омдурман радиосининг хабар беришига қараганда, тўғрисидаги раҳбарлини қилган майор Хошим ал Атта ва унинг тарафдорлари қамолда олинган. Мамлакатда фаулулда ҳолат эълон қилиниб, кечқурун соат 10 дан эрталаб соат 6 гача комендантлик соати жорий этилди.

МЕН агентлигининг хабар беришча Нимейри телефон орқали БАР президенти Анвар Садат ва Ливия Революцион кенгашининг раиси Каддафи билан сузлашиб, уларни мамлакатдаги аҳвол билан таништирган.

МИЛЛИЙ БАЙРАМ

ҚОҲИРА, 23 июль (ТАСС). Бугун Бирлашган Араб Республикаси 1952 йил июль революциясининг 19 йиллигини нишонламоқда. Бундан 19 йил муқаддам худди шу кунни мамлакатда монархия тизими тугатилиб, империализм ва реакция малайларни ҳукмронлигига чек қўйилган эди. Бугун кечқурун ана шу шонли санага бағишланган Араб социалистик Иттифоқи умуммиллий конгрессининг сессияси Қоҳирада очилди. Сессия кун тартибига мамлакат ташқи ва ички сийosatининг муҳим масалалари қўйилди. Сессияда Бирлашган Араб Республикаси президенти Анвар Садат нутқ сузлайди.

НАВБАТ ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИГА

НЬЮ-ЙОРК, 23 июль (ТАСС). Америка монополиялари Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатларида иқтисодий экспансияни кенгайтирмоқда. «Форд» компанияси Филиппинда энгилга автомобил ишлаб чиқарувчи комплекс куриш режалари тўзатганини маълум қилди. «Форд»нинг сарфлаётган дастлабки маблағи 40 миллион долларга, ундан кейин эса 100 миллион долларга етказилади. «Форд» компанияси Индонезияда Тайвань, Сингапур, Жаңубий Корея, Таиланд, Индонезия ва Малайзияда ҳам автомобил ишлаб чиқарувчи заводлар куришни белгилamoқда.

МОСКВА.

Штабсиз мухбиримиз М. БОБОХО. НОВ хабар қилди. Халқлар спартакиада мусобақаларида ҳал қилувчи давлар бошланди. Яна бир ҳафтадан кейин чемпионлик олтин медалга эришувчи оқолар учун олиб борилган беллашулар нухонисига етади. Афсуски, республикамиз спортчиларининг омадлари юришмалти. Халқгача мухлисларни қувонти. радиган, катта мусобақанинг тилга олса эришувчи оқолар вакиллари, мизининг қишларида юз бергани йўқ деса бўлади. Бугунги нунда спортчиларимизнинг умумкоманда ҳисобида юзтага етар. етмас очко билан 13 уринини эгаллаб туришлари ҳам шундан.

Спартакиада низомига кўра мусобақаларда 1.8 ўринларини олганлар

ЧИЛИДА ТИКЛАШ ИШЛАРИ

САНТЬЯГО, 22 июль (ТАСС). Чилининг марказий районларида 8 июлда бўлган кучли элзлоса оқибатларини тугатиш соҳасида кизган иш олиб борилмоқда. Бу районларда ҳаёт тездан нормалга қайтиб бормоқда. Корхоналарнинг кўпчилиги ишлаб бошлади, магазинлар очилди, транспорт нормал ишлаб турибди. Аммо тиклаш ишларига раҳбарлик қилаётган ҳарбий маъмуруларнинг фикрича, табиий офат оқибатларини тугатиш учун камидан икки ой вақт керак.

Зарар кўрган районлар мамлакатнинг бошқа вилоятларидан ва чет эллардан ердан олмоқда. Ҳукумат вакиллари ва меҳнатчиларнинг оммавий ташкилотлари муҳтожларга озиқ-овқат, иссиқ кийимлар тақсимлаб бермоқдалар; давлат органлари шикастланган ва вайрон бўлган уй-жойларни ремонт қилиш ҳамда тиклаш учун қарз бериб турибдилар. Бир қанча жойларда вайронлар тозаланганидан кейин янги уй-жойлар қуришга киришилди. Соғлиқни сақлаш органларининг ходимлари кўнглилиларнинг (булар орасида медик-студентлар кўп) актив иштироки билан эҳтимот тутилган юмушди касалликларнинг олдини олиш учун ҳаммаи эмламоқдалар.

Сурия Араб республикаси. Евфрот дарёсида Совет Иттифоқининг ёрдами билан Яқин Шарқда Асвондан кейин энг йirik электр станция қуриломоқда. Пастдаги суратда: Сурияда қурилаётган ГЭС биносининг тунги кўриниши. Юқоридаги суратда эса Евфрот тўғони қурувчиси Собхей Чауахни кўриб турибсиз.

В. Будан фотолари. (ТАСС).

СУВАЙШ КАНАЛИНИНГ ҚИСМАТИ

Сувайш канали кема қатновчи учун яна очиб қўйилди. Габр давлатлари агрессия ёрдамида Сувайш канали зонасига қайтиб келмоқчи бўлиб муваффақиятсизликка учраганларидан сўнг таъиниқни ўзгартирдилар. Улар БАР каналда кема қатновини йўлга солишга қодир эмас деб жар сола бошладилар. АҚШнинг ўша пайтдаги давлат секретари Даллес Мисирни ҳатто «сиёсат давлат» деб аташгача бориб етди. Аммо ҳаёт ана шу «прогнозларни» улоқтириб қолди. 1955 йилдан 1966 йилгача ўтган давр ичида Сувайш канали орқали ўтган юк оғими 107 миллион тоннадан 247 миллион тоннага етди. Канал бекам-куёт ва ботқоқсиз ишлаб турди. БАРнинг наанали энсипулатция қилинган ола-диган даромадлари доимо қўлайлиб бориб, охириги пайтларда йилга 225 миллион долларга етган эди.

Шу сарфларнинг автори БАРда ишлаб юрган йилларида каналда — Порт-Саидда, Исмоилияда, Кантарда, Сувайшда бир неча марта бўлиб канал фаолияти барқ урган даврини кўриш шарофига мувофиқ бўлган. Шу сарфлар оёда лиқол-сақлаб қолган. Бу муҳим сув магистраллидаги ҳаёт кундузи ҳам, туни билан ҳам тинмасди. Неча ўлаб ақабий давлатларнинг байроқларини кўтарган савдо қомалари карвон каналнинг дам бир томонига, дам иккинчи томонига ҳарканат қилар эди. Узон Шарқи-Жанубий Осиёдан Европада рузда, пахта, наууч, ёғоч, жут, синал, тропик мамлакатларнинг ақабавий буюмлари ташиб ўтилар эди. Ривожланиётган мамлакатларда Сувайш канали орқали машиналар, уску-

налар бинокорлик материаллари, ўғит олиб ўтилар эди. Лекин Сувайш канали нефть ташини учун айниқса муҳим аҳамиятга эга эди. Канал орқали ўтувчи кемаларнинг қарийб 70 процентини форс кўчалари раионидаги Европадаги кўчаларини мамлакатларнинг портларига борувчи нефть ташувчи танкерлар ташкил этар эди. Пароходларнинг қувноқ гудоқлари эш республика ҳолатининг бўлиши уришига ҳаммадан бўлиб тушар эди.

АҚШ империалистларининг актив маддаида Исроил 1967 йилининг июнида қилган агрессия шу ҳаёт йўлини буюди. Босқинчилар БАР, Сурия ва Иордания территорияларининг каттагина қисмини босиб олиб, Сувайш канали бўйига етиб қолди, канал орқали кема қатновини тўхтатиб қўйилди, канал зонасидаги Мисирнинг тинч шаҳарларини ваҳшона бомбардировка қилишди. Агрессорларнинг айби билан канал тўрт йилдан бери ишламаптир. Каналда сақинга чет эл давлати қарақчи 15 та савдо кемаи қарашли бўлиб ётибди. Синай қўми канал узанини аста-секин тўлдириб бормоқда.

Ҳўш, Сувайш каналини ишлатмасликдан ним манфаддор? Сўнгги вақтларда Америка пропагандаси Қўшма Штатларнинг «тинч ташаббус» деб аташми ташаббуси тўғрисида кўп кўруқ гаплар айтмоқда. Гуе Қўшма Штатлар Яқин Шарқ проблемасининг тевроқ бартараф атилишини ва кема қатнови тикланишини нўзда тутаётган эмиш. Асло бундай эмас. Яқин Шарқ районда кескинлигини сақлаётган Америка империалистларига фойдаси бор. Исроил ҳарбий по-

тенциалини кучайтириш, шунингдек нааналин парқий соҳилида Исроилнинг оқулатиячи қўшнларининг турши ҳам АҚШ манфадларини қўзалайди. Илгари 80 процент нефть маҳсулотларини Сувайш канали орқали олиб келган Габрбий Европада нефть етказиб беришдан Америка монополиялари эндиликда оз мунча даромад олмайптилар. АҚШнинг нефтини бойлари ўтган тўрт йил мобайнида неча ўн миллиард доллар фойдани ҳаммаларига уриб олдилар. Уларга Сувайш канали керак эмас.

Исроил агрессияси оқибатларини тугатиш учун искуладан, Сувайш каналда кема қатновини тиклаш учун кураш олиб бориш жаҳондаги прогрессив кўчаларини муҳим ваифларидан биридир. Шу муносабат билан Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг 1967 йил 22 ноябрда қабул қилган ва босиб олинган араб территорияларидан оқулатиячи қўшнларнинг ҳаммаси олиб чиқиб кетилишини нўзда тутган резолюциясини бажаришни Исроилдан талаб қилиш жузда катта аҳамият касб этади. Маълумки, Бирлашган Араб Республикаси Хавфсизлик Кенгашининг таъсирига жавабан ноябрь резолюциясини бажаришга тайёр эканлигини билдирди. Бунинг устига БАР президенти Анвар Садат Яқин Шарқдаги таъинлини бартараф этиш ишида янги ташаббус кўрсатди. У, Исроил қўшнларини нааналин шарқий соҳилидан чекнайдиган бўлса, БАР ҳукумати Сувайш каналини кема қатнови учун 6 ой мобайнида тинлаб беришга розидир, деди.

Аммо Вашингтон доиралари рағбатланмаётган Тель-Авивдаги ҳукмрон доиралар ҳамон қайсарлик қилмоқдалар. Улар Хавфсизлик Кенгашининг ба бутун жаҳон мамлакатларининг таялларини писанд этмайтирлар.

И. БЕРЕЗНИКОВСКИЙ.

ваффақ бўлди. Кураш давом этмоқда. Гандболчиларимизнинг олтинчида ўрин олиши учун бир тўп камлик қилиб қолди. Кўп тўпни устала. Бу Молдова терма қомандаси билан бўлган ҳал қилувчи учрашувда ҳисобини 15:15 ҳисобида дуранг қилиб, иккинчотини бериб қўйилди. Энди улар 7:12 ўринлар учун куч синашадилар.

Боксчилар олишувиде яна иккинчи галабага эришилди. Бунда спортчилар А. Ли ленинградлик мамлакат чемпионати совриндори Ю. Ведоровни енгган бўлса, самарқандлик боксчи Николай Анфилов рақиб ливалда В. Шаллаусасдан устун келди.

Волейболчи қизларимиз қўлга киритилган уч галабадан кейин озарбайжонликлардан 2:3 ҳисобида енгилди. Игитларимиз бир галаба ва нетмакет икки мағлубиятдан сўнг белоруссияликларни 3:2 ҳисобида доғда қолдиришга эришилди. Сув тўпи — втреполитлар ҳамда эркин кураш соҳибларининг беллашуварлари давом этмоқда. Полковларимизга совриндор бўлиш насиб этмади: улар 5:8 ўринларни баҳам кўриб, қомандага 11 очко келтира олишди.

АРМАН САНЪАТКОРЛАРИ ЭКВАДОРДА

ГУАЯКИЛЬ, 23 июль (ТАСС). Арманистон давлат раис ансамблининг Латин Америка мамлакатларидаги гастроллари катта муваффақият билан ўтмоқда. Эквадорнинг Гуаякиль шаҳрида 10 мингдан ортиқ киши сержуш Арманистон артистларининг концертларини зўр мароқ билан томоша қилди.

Ансамбль Эквадор пойтахти Китога концерт берганидан кейин Колумбия, Панама, Костарика ва Венесуэла шаҳарларига гастролга борди.

ҲАР ТЎҒРИДА

САҲНА ҲАҚИҚАТИ

Парагвайда куюмалага сохта пуллар чиқиб қолди. Полиция сохта пул асвоқларини излашга киришди. Нихоят шу нарсга маълум бўлдики, бу сохта пуллар драма театрида «Арестант» пьесаси қўйилган пайтда оммининг кўз унгида босилган экан.

Исроилдаги нааналин ишонтиниш учун шундай қилишга тўғри келган эди, деб тўшунтирди режиссер полициягача.

ОДАМ БАҲОСИ 1 ДОЛЛАР

Америкалик олимлардан бири 65 килограммлик эркекнинг танаси икки кўйлакни ювишга етарлигидан сўзлаб, етти миш тайёрлашга етарлигидан таъинлар, бир лсма соғча етарлигидан туларлар ва бир бургани ўлдиршга етарлигидан заҳарли моддалардан ташкил топишини ҳисоблаб чиқди. Мана шу матери-алларнинг баҳоси эса бир доллардан ошмас экан.

АБСТРАКЧИ АВТОМАТ

Парижда абстракт расмлар солувчи автоматлар пайдо бўлди. Бирорта расм солиш учун автоматга икки франк ва бир неча томичи бўёқ ташлаш kifof. Бу ангилан абстрактчи расмолар орасида жиддий ваҳима туғдирди. Чунки улар қиладиган ишларидан ажралиб қолишдан кўришмоқда.

УИЛАРДАГИ СУКУНАТ

Шарқий Химолойда, тоғ водийсидаги кизилкилардан бирида ташу қабиласи яшайди. Бу ердаги ҳар бир хонадонда ҳаммаша гафрий табиий сукунат ҳукмрон. Эркеклар аёллар билан ҳоҳ жанжаллашмайди. Улар ўз фирқаларини имо-ишора билан тўшунтиришди. Чунки ташу қабиласининг эркеклар билан аёллари турли тилда сўзлашади.

Редактор уринбосари
Х. ЕДГОРОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БҮГҮН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
9.25 — ТОШКЕНТ, 9.30 — «Қи-зил галстук», 10.10 — «Эски тош-бака капитани (бадий фильм)», 11.25 — МОСКВА, 16.55 — ТОШ-КЕНТ, 17.00 — «Звездочка», 17.25 — Ахборот, 17.45 — Бугун янги аттракцион (бадий фильм). Ўзбек тилида: 19.25 — Қарши кундалиги 19.50 — Ахборот, 20.10 — Савдо ходимлари кўнига бағишланган кўрсатув, 21.10 — Хужжатли фильм, 21.35 — Дала ишлари кун-далиги 21.55 — Ўзбекистон ССР-да хизмат кўрсатган артист Эр-гаш Йўлдошев концерти. 23.00 — МОСКВА.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
10.00 — ТОШКЕНТ, Ўқув кўр-сатувлари, 14.15 — МОСКВА, 14.45 — Мультфильм, 15.15 — СССР савдо саноати министри А. И. Струевнинг чиқиши, 15.25 — Сав-до ходимлари кўнига бағишланган кўрсатув ва концерт, 16.15 — Халқаро программа, 17.00 — Юк билан савҳат (бадий фильм), 18.20 — Қишлоқ меҳнатнашлари-га, 18.30 — Музикали учрашувлар, 19.15 — Киносавҳатчилар клуби, 20.15 — Деңиз чегаралари пос-бонлари, 21.00 — Янгиликлар, 21.15 — Кинопанорама, 22.05 — СССР халқларининг V спартакиа-даси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
18.30 — ФРУНЗЕ КУРСАДАГИ.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА
Митти қайиқча — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун). Еввойи қалб — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КҲҚЧА» (тоқ соат-ларда).

КАТТА АСКИЯ ВА ШОДЛИК КЕЧАЛАРИ

АНДИЖОНДАН
АБДУЛХАЙМАХСУМ ҚОЗОҚОВ, МАМАЖОН МАДАМИНОВ;
КУҚОНДАН
АМИНБОБО ТУРСУНОВ (Ижрокўмубува), ЯҲУДОШХОН НОСИ-РОВ, НЕЪМАТЖОН ТОШМАТОВ;
ФАРҒОНАДАН
ҲОИИБАКА ТОШМАТОВ, АБИЛАКА НОРМАТОВ, НАСРИДДИН МИРЗААХМЕДОВ, МАМАРОЗИҚ ИСХОҚОВ;
АСАКАДАН
РАҲМАТҚУЛ ЯШАРОВ, ҒУЛОМЖОН РУЗИБОВ;
МАРИҒУЛОНДАН
ЗАЯНОБИДДИН ВА МАДАМИНЖОН ЮСУПОВЛАР;
ТОШКЕНТДАН
ФОЗИЛ СУЛТОНОВ, КОДИРХОН УСМОНОВ, АЙНИДДИН ЗАЙ-НИДДИНОВ ВА ЖАЛОЛИДДИН РАҲИМОВЛАР ВА ХОНАНДА, СОЗАНДАЛАР ҚАТАШАДИЛАР.
Билетлар сотилмоқда.

85-ШАҲАР ХУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1971-1972 ўнв йилига кўйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Ўқувчилар ва йигирувчилар — ўқиш муддати бир йил; тинувчилик ва йигирувчи-лик ишлаб чиқаришга ерда-чи устала — ўқиш муддати 1 йрим — 2 йил.

8-10 синф ҳажмида маълумоти бўлган 15 ёшли ва ундан катта бўлган йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқувчилар Тошкентда до-мий прописна, бепул уч ма-ҳал овқат, кийим-беш, ишлаб чиқариш практикисидеги мао-шини бир қисми билан, ҳам-да бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминлана-дилар.

Ўқиш — 1 сентябрда бошла-нади.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганларга олйи ўнв юртларига кириш учун имтиёзлар яратиб берилади.

Мурожаат учун: Тошкент шаҳар, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУЗ ҚУРИЛИШ ИШЛА-РИ МИНИСТРЛИГИ

қўйидаги ихтисослаштирилган солаш — ишга тушириш иш-ларини 1971-1975 йилларда ба-жариб бериш учун

БҮЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

кондиционлаштириш ва вен-тиляция системаларини со-лаш; иссиқлик тармоқлари ва саноат иситиш қозонларини солаш ва ишга тушириш; компрессор станцияларини капитал таътириш, солаш ва ревизия қилиш; саноат норҳо-налари электр уснуналарини солаш ва ишга тушириш.

БҮЮРТМАЛАР БИЛАН: Тош-кент шаҳар, Глинка кўчаси, 3-уйга учрашилсин.

ларда), «ЎЗБЕКИСТОН» (жуфт со-атларда).

Ассий зарба (кундуз соат 11 ярим, 2 кеч 6 ва 8 яримда), Меҳ-рибон отам (эрталаб соат 10, кун-дуз соат 4 яримда) — «МОСКВА»;

Майкеллинг — САНЪАТ САРО-БИ (кундуз соат 11 ярим, 2, 4 ярим, кеч 7 ва 9.15 минутда).

Уртоқ шаҳзода жаноби олийла-ри (жуфт соатларда), Америкалик гузал қиз (тоқ соатларда) — «КОМ-СОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Оливер — «ЧАЙКА» (кундуз ва кечқурун).

Интеграл — «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамроз — НАВОИЙ номли (кун-дуз ва кечқурун, ўзбек тилида), Ҳаётнинг бир кунини — Ҳамза номли (кундуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА
Митти қайиқча — «ФЕСТИ-ВАЛЬ».

Уртоқ шаҳзода жаноби олийла-ри — «ХИВА».

Асримиздан миллион йил илга-ри — ТЕЛЬМАН номли,

МУКМИЯ НОМИДАГИ
ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ
ТЕАТРИДА
(ёғи бинода)
1 АВГУСТДА
ЕЗГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

РЕПЕРТУАР ПЛАНИ

1/VIII да — ЛАҚМА,
2/VIII да — СЕВИШГАНЛАР
ХИБОНИ.

4/VIII да — МЕНИНГ ЖАН-НАТИМ,
5/VIII да — ХОТИНИМНИНГ
ЭРИ.

6/VIII да — КАТТА КОНЦЕРТ,
7/VIII да — ТОШБОЛТА
ОШИҚ,
8/VIII да — ФАРҒОНА ТОНГ
ОТУНҲА.

9/VIII да — ХОТИНИМНИНГ
ЭРИ.
Спектакллар кеч соат 8
яримда бошланади.

А. С. ПУШКИН НОМЛИ МАДАНИЯТ ВА ИСТИРОҲАТ БОГИДА
31 ИЮЛЬ ВА 1 АВГУСТ КЕЧ СОАТ 8 ЯРИМДА

КАТТА АСКИЯ
ВА ШОДЛИК КЕЧАЛАРИ

АНДИЖОНДАН

АБДУЛХАЙМАХСУМ ҚОЗОҚОВ, МАМАЖОН МАДАМИНОВ;
КУҚОНДАН

АМИНБОБО ТУРСУНОВ (Ижрокўмубува), ЯҲУДОШХОН НОСИ-РОВ, НЕЪМАТЖОН ТОШМАТОВ;

ФАРҒОНАДАН

ҲОИИБАКА ТОШМАТОВ, АБИЛАКА НОРМАТОВ, НАСРИДДИН МИРЗААХМЕДОВ, МАМАРОЗИҚ ИСХОҚОВ;

АСАКАДАН

РАҲМАТҚУЛ ЯШАРОВ, ҒУЛОМЖОН РУЗИБОВ;
МАРИҒУЛОНДАН

ЗАЯНОБИДДИН ВА МАДАМИНЖОН ЮСУПОВЛАР;
ТОШКЕНТДАН

ФОЗИЛ СУЛТОНОВ, КОДИРХОН УСМОНОВ, АЙНИДДИН ЗАЙ-НИДДИНОВ ВА ЖАЛОЛИДДИН РАҲИМОВЛАР ВА ХОНАНДА, СОЗАНДАЛАР ҚАТАШАДИЛАР.

Билетлар сотилмоқда.

30-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1971-72 ўнв йилига кўйидаги мутахассислик бўйича

ҚУШИМЧА ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тинувчилар ва ип йигирув-чилар.

Ўқиш муддати — 10 ой.

Билим юртга 15 ёшли ва ундан катта бўлган қизлар қа-бул қилинади.

Ўқиш 1 сентябрдан бошла-нади.

Ўқишга қабул қилинганлар уч маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ва ҳисман практикка да-врида иш ҳақи билан таъмин-ланадилар.

Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан ва Тошкент шаҳрида доимий прописна би-лан таъминланадилар.

Ўқувчилар шаҳар транспор-тидан бепул фойдаланадилар.

Билим юртини аъло баҳо би-лан битирганлар олйи ва ўрта махсус ўнв юртларига имти-ёзли шартлар билан қабул қи-линадилар.

Кириш ҳақидаги ариза ди-ректор номига ёзиллиб, қўй-идаги хужжатлар билан топи-рилади: туғилганлиги ҳақида гувоҳнома ёки паспорт, маъ-лумоти ҳақида гувоҳнома, со-лиги ҳақида справка, 3 дена, фотосурат, турар жойидан справка.

Билим юрти адреси: Тош-кент шаҳар, Арпалов кўчаси.

Киригул проездди, 26-уй (48 ав-тобус, 1, 3, 15, 18 трамвай-ларининг «Халқ ҳўнадики инсти-тути» бечати).

«Совет Ўзбекистони» газе-та редакцисини коллективни газе-тадан Сирдарё область мух-бири Т. Жамоллова онаси.